

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžo/52/2013
Identifikačné číslo spisu:	1011201674
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1011201674.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Příbelskej, PhD., v právnej veci žalobkyne: Ing. A. E., bytom E., pr.zast. advokátkou Mgr. Nikoletou Oktavcovou, so sídlom Nám. SNP 70/36, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, č.p.: SLV-PS-PK-116/2011 zo dňa 10. augusta 2011 v spojení s personálnym rozkazom Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 168/2011 zo dňa 11. mája 2011, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S 200/2011-49 zo dňa 21. júna 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S 200/2011-49 zo dňa 21. júna 2013 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, č.p.: SLV-PS-PK-116/2011 zo dňa 10. augusta 2011 a potvrdil personálny rozkaz ministra vnútra Slovenskej republiky číslo 168 zo dňa 11. mája 2011 na základe, ktorého bola žalobkyňa podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona číslo 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže SR a Železničnej polície (ďalej len „zákon“) prepustená zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru z dôvodu, že zvlášť hrubým spôsobom porušila služobnú prisahu a služobnú povinnosť a jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi nepriznal ich náhradu a žalovaný nemá na náhradu trov konania zákonný nárok.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa svojím konaním v rozpore s povinnosťami vodiča upravenými príslušnými zákonmi ako i s prisahou a rozkazmi Ministra vnútra SR

(napr. č. 2/2002, 18/2008) na zvýšenie morálneho stavu a disciplíny príslušníkov policajného zboru, s ktorými bola riadne oboznámená, naplnila predpoklady na prepustenie zo služobného pomeru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona. Poukázal na to, že jej zotrvanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu záujmom štátnej služby, pretože od príslušníkov policajného zboru sa vyžaduje zvýšená morálna úroveň a zodpovedný prístup k plneniu povinností v súlade s obsahom zloženého sľubu. Ďalej uviedol, že správanie sa žalobkyne v rozpore so základnými povinnosťami uloženými zákonom a internými predpismi nemožno ospravedlniť psychickým skratom. Dodal, že od každého príslušníka ozbrojených zložiek, teda aj od príslušníkov policajného zboru sa dôvodne očakáva duševná stabilita a rovnováha, profesionalita nielen pri plnení služobných povinností, ale aj v čase osobného voľna. Krajský súd zdôraznil, že nemožno očakávať zhovievavosť k policajtovi, ktorý sa dopustil protiprávneho konania. Naopak, prirodzeným je očakávanie, že policajti pri svojom postavení budú príkladne rešpektovať zákony štátu nielen v rámci služby, ale aj mimo nej, ako sa k tomu zaviazali. Podľa názoru krajského súdu, žalobkyňa uvedené požadované predpoklady osobnostných vlastností svojím konaním nepreukázala.

Krajský súd nezistil, že by v priebehu konania boli porušené procesné práva žalobkyne. Žalovaný podľa názoru krajského súdu vyhodnotil dôkazné prostriedky zadovážené zákonným spôsobom podľa svojej voľnej úvahy logicky a presvedčivo. Krajský súd sa stotožnil s názorom žalovaného vychádzajúceho z doterajšej iudikatúry a ustálenej súdnej praxe, že pre konanie o prepustení zo služobného pomeru je výsledok prípadného priestupkového alebo disciplinárneho konania irelevantný. Krajský súd dospel k záveru, že nemožno žalobkyni priznať úspech v konaní, postup a rozhodnutie žalovaného boli v súlade so zákonom, žalovaný sa dôsledne vysporiadal s námietkami žalobcu a nie je dôvod na zrušenie napadnutých rozhodnutí.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že odvolací súd zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie, dôvodiac tým, že prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Žalobkyňa zastáva názor, že nebol naplnený dôvod prepustenia zo služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona. Žalobkyňa má za to, že pre takéto posúdenie splnenia podmienok žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav, nevykonala riadne dokazovanie, neprihliadal na jej dovtedajší výkon služby a rozhodnutie presvedčivo a jednoznačne nezdôvodnil. Podľa názoru žalobkyne, uplatnený spôsob jej prepustenia považuje za nejasný a zmätočný, v rozpore s ustanovením § 194 ods. 1 zákona, pretože v odôvodnení rozhodnutia ministra žalovaného sa uvádza, že žalobkyňa mala mať objasňovanie dopravnej nehody tým, že nepravdivo vypovedala, na inom mieste sa podľa jej názoru uvádza, že bezodkladne nezastavila auto a z miesta dopravnej nehody odišla a nezdržala sa požitia alkoholických nápojov, inde zas tým, že v čase čerpania riadnej dovolenky zavinila dopravnú nehodu. Ďalej podľa názoru žalobkyne nebolo z vykonaného dokazovania taktiež dostatočne preukázané, že by zavinila dopravnú nehodu.

Žalobkyňa zastáva názor, že žalovaný správny orgán musí v konaní o prepustení zo služobného pomeru použiť iba také skutočnosti, ktoré sú jednoznačne preukázané, a ktoré možno hodnotiť ako porušenie služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom, čo podľa nej v danom prípade absentuje. Žalobkyňa namieta postup prvostupňového súdu, ktorý podľa jej názoru nesprávne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a nedostatočne sa zaoberal dôvodmi jej žaloby. Ďalej uvádza, že žalovaný aj prvostupňový súd postupovali formalisticky v súvislosti so zákonnou podmienkou, že jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, hoci sa vyžaduje individuálne posúdenie, v rámci ktorého je nutné vyhodnotiť na základe presne zisteného skutku najmä intenzitu porušenia povinností žalobkyne, pričom obe podmienky podľa § 194 ods. 1 písm. e/ zákona musia byť splnené kumulatívne. Podľa názoru žalobkyne, žalovaný neprihliadal na intenzitu konania, mieru zavinenia, objektívne aj subjektívne okolnosti a situáciu, za ktorej došlo ku konaniu, ktoré majú zakladať dôvody prepustenia zo služobného pomeru, na jej doterajší postoj k plneniu služobných úloh a súčasne vôbec neskúmal, či by jej ponechanie v služobnom pomere bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, a ak áno, neuviedol akých.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie žalobkyne nesúhlasil s dôvodmi uvedenými v odvolaní a zastáva názor, že žalobkyňa neuviedla žiadne nové skutočnosti a pridrižiava sa svojho stanoviska uvedeného vo vyjadrení sa k žalobe zo dňa 3.11.2011. Konštatoval, že žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje, že napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že v zmysle ustanovenia § 250b ods. 1 OSP sa uplatňuje tzv. koncentračná zásada na vyjadrenie všetkých žalobných dôvodov a po jej uplynutí už súd neprihliada na prípadné rozšírenie dôvodov žaloby. Na základe uvedeného má za to, že na prípadné námietky, ktoré neboli vznesené v rámci uvedenej lehoty, ale tieto napr. žalobca uvedie až v podanom odvolaní, súd nemôže prihliadať. Žalovaný zdôraznil, že zákonné predpoklady prepustenia musia byť dané v čase rozhodovania o prepustení a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania alebo konania o priestupku, keďže porušenie služobnej prisahy, resp. služobnej povinnosti nemusí nutne dosahovať intenzitu trestného činu alebo priestupku. Vzhľadom na uvedené, žalovaný považuje napadnuté rozhodnutie za dostatočne odôvodnené, keďže prvostupňový súd sa vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobkyne a z uvedeného dôvodu navrhuje odvolaciemu súdu tento ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a po oboznámení sa so spisovým materiálom a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb, alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti OSP (§ 247 ods. 1 OSP).

Najvyšší súd z administratívneho spisu zistil, že žalobkyňa vykonávala štátnu službu príslušníka Policajného zboru. Personálnym rozkazom ministra vnútra SR č. 168 zo dňa 11. mája 2011 bola žalobkyňa podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. prepustená zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru z dôvodu, že zvlášť hrubým spôsobom porušila služobnú prisahu a služobnú povinnosť a jej ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby, a to na tom skutkovom základe, že dňa 22. marca 2011 počas čerpania riadnej dovolenky v čase asi o 19.30 hod. viedla na Sokolskej ulici vo Zvolene svoje motorové vozidlo značky Škoda Fabia, ev.č. Y., pričom sa dostatočne nevenovala jeho vedeniu a pri dome číslo 8 narazila prednou časťou svojho vozidla do zadnej časti pri pravom okraji vozovky zaparkovaného vozidla značka Citroen Xsara Picasso, ev.č. Y., ktoré tam zaparkovala A. A. z Banskej Bystrice, náraz vozidla Citroen Xsara Picasso odhodil do pred ním stojaceho zaparkovaného vozidla značky Land Rover Discovery, ev. č. Y., pričom žalobkyňa z miesta zrážky odišla i napriek dohode s A. A., že vec budú riešiť a následne žalobkyňa požila v mieste svojho bydliska alkoholické nápoje (asi 0,5 l vína), počas šetrenia dopravnej nehody marila jej objasňovanie tým, že nepravdivo vo svojej výpovedi najskôr uviedla, že vozidlo v čase o 19.00 hod zverila manželovi za účelom opravy a že od tejto doby s manželom nebola. V dôsledku zrážky bola na vozidlách spôsobená škoda vo výške cca 6 000 €, pri nehode nedošlo k zraneniu osôb.

Zákon č. 73/1998 Z.z. upravuje štátnu službu príslušníkov Policajného zboru (okrem iných). Štátnou službou sa na účely tohto zákona rozumie plnenie úloh Policajného zboru policajtom v služobnom úrade alebo v zahraničí a právne vzťahy s tým súvisiace; štátna služba sa vykonáva v služobnom pomere a

zakladá sa vo vzťahu k štátu (§ 2 ods. 2, ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z.).

Podľa § 1 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 171/1993 Z.z.“) policajný zbor je ozbrojeným bezpečnostným zborom, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti, vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky (ods. 1). Policajný zbor sa vo svojej činnosti riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná (ods. 3).

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., občan pri vzniku služobného pomeru policajta skladá služobnú prisahu, ktorá znie:

„Sľubujem vernosť Slovenskej republike. Budem čestný, statočný a disciplinovaný. Svoje sily a schopnosti vynaložím na to, aby som chránil práva občanov, ich bezpečnosť a verejný poriadok, a to aj s nasadením vlastného života. Budem sa riadiť ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi. Tak prisahám!“

Podľa § 48 ods. 3 písm. a/, g/ a h/ zákona č. 73/1998 Z.z., policajt je povinný plniť svedomite úlohy, ktoré sú mu uložené ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj úlohy uložené rozkazmi, nariadeniami, príkazmi a pokynmi nadriadených, ak bol s nimi riadne oboznámený, v štátnej službe i mimo štátnej služby zdržať sa konania, ktoré by mohlo narušiť vážnosť Policajného zboru alebo ohroziť dôveru v tento zbor, dodržiavať služobnú disciplínu.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prisahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Služobný pomer sa končí podľa ustanovenia § 189 písm. c/ zákona č. 73/1998 Z.z. prepustením.

Podľa § 193 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z.z., policajtovi musí byť daná možnosť vyjadriť sa k návrhu na prepustenie zo služobného pomeru z dôvodu uvedeného v § 192 ods. 1 písm. e/ navrhovať dôkazy a obhajovať sa.

Podľa § 194 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z. rozhodnutie o prepustení musí byť vyhotovené písomne a musí byť v ňom uvedený dôvod prepustenia so skutočnosťami, ktoré ho zakladajú, inak je neplatné.

Podľa § 233 ods. 1, 2 zákona č. 73/1998 Z.z. z. oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstarat' si pre rozhodnutie potrebné podklady. Oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 238 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 73/1998 Z.z. za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci, a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a ohliadka. Účastník konania je oprávnený navrhovať na podporu svojich tvrdení dôkazy. Oprávnený orgán hodnotí dôkazy podľa vlastnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 241 ods. 1, 2, 3, 4, zákona č. 73/1998 Z.z. rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi, musí vychádzať zo skutočného stavu veci a obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. V písomnom vyhotovení rozhodnutia sa tiež uvedie, kto rozhodnutie vydal, dátum vydania rozhodnutia a označenie policajta. Rozhodnutie musí byť podpísané s uvedením hodnosti, mena, priezviska a funkcie toho, kto ho vydal, opatrené odtlačkom pečiatky so štátnym znakom a oznámené účastníkovi konania vyhlásením alebo doručením. Ak totožnosť príslušníka Slovenskej informačnej

služby alebo toho, kto rozhodnutie vydal, má zostať utajená, v rozhodnutí sa jeho meno a priezvisko neuvádza; táto osoba sa v rozhodnutí označí iným vhodným spôsobom.

V odôvodnení rozhodnutia sa uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený oprávnený orgán pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodol. Poučenie o odvolaní obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné, alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a u ktorého oprávneného orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po vyhodnotení v administratívnom konaní vykonaného dokazovania sa stotožnil so skutkovými zisteniami, ako aj právnymi závermi krajského súdu, že na základe správneho orgánom zadovážených a vykonaných dôkazov bolo možné dôvodne považovať konanie žalobkyne, predstavujúce naplnenie dôvodu prepustenia v zmysle § 192 ods. 1 písm. e/ zákona, za dostatočne preukázané.

V preskúmvanej veci sa podstatné námietky žalobkyne týkali procesného postupu žalovaného a skutočnosti, že jej konanie bolo nesprávne právne kvalifikované ako porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom a jej ponechanie v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Z obsahu preskúmvaného rozhodnutia a spisu žalovaného Najvyšší súd nezistil, že by v konaní boli porušené procesné práva žalobkyne ako účastníka konania. Rozhodnutie žalovaného je kvalifikované v súlade so zákonom, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, má požadované formálne i obsahové náležitosti a je dostatočne odôvodnené. Všetky dôkazy zadovážené v konaní vychádzajú z výsledkov šetrenia a materiálu, ktorý je súčasťou spisu a preto odvolací súd nemal dôvod pochybovať o ich zákonnom nadobudnutí. Získané poznatky a priebeh udalostí sú zdokumentované aj v zápisnici o obhliadke miesta dopravnej nehody a taktiež bola vyhotovená fotodokumentácia z predmetného miesta.

Pri rozhodovaní o prepustení zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru je potrebné, aby bolo dostatočne preukázané, že protiprávnym konaním porušil služobnú povinnosť a služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo zároveň na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Ak vezmeme do úvahy, že zodpovednosť policajtov je širšieho rozsahu a posudzuje sa prísnejšie, čo zodpovedá ich spoločenskému postaveniu, bolo by v príkrom rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, aby v služobnom pomere zotrval policajt, ktorý sa dopustil protiprávneho konania.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že zákon č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe nie je možné porovnávať s porušením pracovnej disciplíny ostatných pracovníkov, ustanovuje vyššiu mieru zodpovednosti a tomu musia zodpovedať aj vyššie možnosti postihu. Citovaný zákon kladie na policajtov vyššie nároky profesionálneho a morálneho charakteru pre výkon služby, ktorých porušenie nekompromisne sankcionuje, čo v konečnom dôsledku znamená, že vo vzťahu k plneniu služobných povinností vyžaduje striktné dodržiavanie svojich ustanovení, prísnejších než iné zákony. Žalobkyňa sa svojím konaním dopustila porušenia služobnej prísahy hrubým spôsobom, čo malo za následok jej prepustenie zo služobného pomeru, ktoré bolo v súlade so zákonom a plne dôvodné a neobstojí žalobkynina obrana ohľadne psychického stresu, nakoľko takéto skratové konanie je nezlučiteľné s požiadavkami a nárokmi kladenými na policajtov.

Najvyšší súd neprihliadol na námietky žalobkyne, že konanie bolo nesprávne právne kvalifikované, ani na námietky, týkajúce sa postupu správneho orgánu a nedostatočne zisteného stavu veci. Rozhodnutie žalovaného obsahuje všetky formálne aj obsahové náležitosti, ktoré vyžaduje ustanovenie § 241 zákona č. 73/1998 Z.z., obidva správne orgány postupovali v intenciách vyššie citovaných právnych noriem, vo veci zistili skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodili aj správny právny záver.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1, 2 OSP v spojení s §250ja ods. 3 veta druhá OSP ako vecne správny

potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 OSP a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.